

MATERIAŁ POMOCNICZY

Kryteria doboru narzędzi cyfrowych

Wybierając narzędzia cyfrowe do wykorzystania podczas działań kulturalnych, dobrze kierować się listą kluczowych cech, które powinny one posiadać. Wierzymy, że jako przedstawicielki instytucji kultury i organizacji pozarządowych jesteśmy odpowiedzialne za promowanie narzędzi, które spełniają standardy etyczne i posiadają przejrzyste polityki dotyczące zbierania danych.

Warto zaznaczyć, że istnieje różnica między narzędziami stworzonymi przez firmy działające w krajach demokratycznych i tymi z krajów niedemokratycznych. Dla przykładu: Tik Tok to popularna apka chętnie wykorzystywana do promocji kultury i działań kulturalnych, lecz także krytykowana za **agresywne gromadzenie danych użytkowników i nieprzejrzystą politykę prywatności**¹. Ponadto dynamiczny rozwój narzędzi opartych o **sztuczną inteligencję**² rodzi czasem obawy o kwestie prywatności, praw własności i wpływu na użytkowników. Tego rodzaju problemy często towarzyszą rozwojowi nowych technologii i jako animatorki kultury musimy brać je pod uwagę.

A zatem, co sprawia, że dane narzędzie cyfrowe jest odpowiednie do działań kulturalnych?

Niezbędne cechy narzędzia:

- jest przydatnego dla osiągnięcia danego celu (np. stworzenia kolażu),
- jest dostępne dla osób uczestniczących w działaniu,
- jest bezpłatne (lub posiada wystarczająco funkcjonalną bezpłatną wersję),
- jest pozbawione szkodliwego/szpiegującego algorytmu,
- jest wolne od reklam lub ich liczba jest minimalna,
- jest dostępne w odpowiedniej dla grupy docelowej wersji językowej (ew. w prostym j. angielskim)

---

¹ Więcej na ten temat przeczytasz w [artykule pt. "Tik Tok oskarżony o agresywne zbieranie danych"](#), z *The Guardian* (w j. angielskim).

² Więcej na temat naruszenia prywatności przez ChatGPT przeczytasz w artykule w j. angielskim [pt. "ChatGPT zablokowany we Włoszech z powodu wątpliwości dotyczących naruszenia prywatności"](#) w serwisie *EuroNews*.

Mile widziane cechy:

- intuicyjny sposób obsługi (tak, aby przeciętna osoba z łatwością korzystała z danego narzędzia),
- uniwersalność – możliwość wykorzystania w różnych celach, np. Padlet pozwala na tworzenie prezentacji, a także osi czasu czy map,
- jest stale uaktualniane i rozwijane przez producenta (a zatem prawdopodobnie będzie współpracowało z aktualnym systemem operacyjnym),
- dostępność na wielu platformach – narzędzie jest dostępne zarówno w przeglądarce internetowej, jak i jako aplikacja mobilna na iOS/Androida (tak jak Canva czy Padlet),
- nie ma potrzeby logowania się/rejestracji.

Pamiętaj o tej liście podczas projektowania swoich działań kulturalnych.

Aby poznać więcej narzędzi i bezpłatnych alternatyw, skorzystaj z serwisu AlternativeTo.

Atrybucja (tekst): Mobile Culture 2023, mobileculture.eu, cultureshock.pl CC BY 4.0

Projekt współfinansowany w ramach programu Unii Europejskiej Erasmus+

Wsparcie Komisji Europejskiej dla produkcji tej publikacji nie stanowi poparcia dla treści, które odzwierciedlają jedynie poglądy autorów. Komisja nie może zostać pociągnięta do odpowiedzialności za jakiegokolwiek wykorzystanie informacji zawartych w materiale.